

ВОЕННА АКАДЕМИЯ „ГЕОРГИ СТОЙКОВ РАКОВСКИ”

1504, София, бул. „Евлоги и Христо Георгиеви” № 82

УТВЪРЖДАВАМ:

**ЗАМЕСТНИК-НАЧАЛНИК ПО УЧЕБНАТА И НАУЧНАТА ЧАСТ НА
ВОЕННА АКАДЕМИЯ „ГЕОРГИ СТОЙКОВ РАКОВСКИ”**

ПОЛКОВНИК ДОЦ. Д-Р

П

ДИМИТЪР ТАШКОВ

___12.2024 г.

ПРОГРАМИ

**ЗА КОНКУРСНИТЕ ИЗПИТИ С ОФИЦЕРИТЕ, КАНДИДАТИ ЗА
СЛУШАТЕЛИ ВЪВ ФАКУЛТЕТ ”КОМАНДНО-ЩАБЕН” НА ВОЕННА
АКАДЕМИЯ „ГЕОРГИ СТОЙКОВ РАКОВСКИ” ПО СПЕЦИАЛНОСТ
„ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА ВОЕННИ ФОРМИРОВАНИЯ НА
ОПЕРАТИВНО НИВО” И ПРИРАВНЕНИТЕ ИМ СПЕЦИАЛНОСТИ В
ЧУЖДЕСТРАННИ ВОЕННИ АКАДЕМИИ И КОЛЕЖИ ЗА УЧЕБНАТА 2025-
2026 ГОДИНА¹**

гр. СОФИЯ

2024 г.

---

¹ Посочените, в литературата, доктринални документи остават валидни, за периода на подготовка и провеждане на изпитите, дори и да бъдат приети нови техни версии, след 01.01.2025 г.

ПРОГРАМА

ЗА КОНКУРСНИТЕ ИЗПИТИ С ОФИЦЕРИТЕ, КАНДИДАТИ ЗА СЛУШАТЕЛИ ВЪВ
ФАКУЛТЕТ „КОМАНДНО-ЩАБЕН“ НА ВОЕННА АКАДЕМИЯ „ГЕОРГИ СТОЙКОВ
РАКОВСКИ“ ПО СПЕЦИАЛНОСТ „ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА ВОЕННИ
ФОРМИРОВАНИЯ НА ОПЕРАТИВНО НИВО“, СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ „СУХОПЪТНИ
ВОЙСКИ“ ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ „ВОЕННО ДЕЛО“ ЗА
УЧЕБНАТА 2024-2025 ГОДИНА

ПРОГРАМА

за провеждане на писмен изпит по тактическа подготовка

РАЗДЕЛ I

Тактика на механизираниите и танковите маневрени формирования

1. Бойно използване на механизираниите и танкови формирования. Построение на маневрените сухопътни формирования в интерес на бойното им използване. (изготвяне схема на боен ред на мб при отбрана)
2. Бойни възможности и бойна мощ-обща положения, определения и ред за определяне на бойните възможности на механизирани батальон.
3. Отбрана на механизирани батальон: водене на отбраната - изготвяне на схема на воденето по етапи на отбранителния бой.
4. Отбрана на механизирани батальон: изграждане на системата от опорни пунктове, райони, позиции и рубежи - обосновка на разстоянията и изготвяне на схема.
5. Настъпление на механизирани батальон: определение, цел, видове, условия, форми на маньовър и фактори, определящи прилагането им; съображения за прилагане на видовете настъпление, бойни задачи и обосновка на параметрите им - изготвяне на схема на задачите.
6. Настъпление на механизирани батальон: основни видове настъпателни действия; способности за преминаване в настъпление и атака; изготвяне на схема за настъпление от непосредствено съприкосновение.
7. Марш на механизирани батальон: определение, цели, изисквания, разчет за марша, организация на охранението и комендантско-регулируемата служба, построение на походния ред - изготвяне на схеми за марш с и без придвиждане за влизане в бой.
8. Срещен бой на механизирани батальон: определение, цел, характерни черти и анализ на условията за успех; място, задачи, боен ред и съдържание на организацията на огневото поразяване - изготвяне на схема на бойния ред.

РАЗДЕЛ II

Тактика на родовете войски

1. Основи на разузнаването в боя на механизирани батальон.
2. Предназначение, същност, цел и задачи на разузнаване с използване на човешки фактор в операциите.
3. Място, роля, задачи и боен ред на артилерийския дивизион в операциите (схема на бойния ред).
4. Организиране действията на артилерийския дивизион в операциите
5. Инженерно осигуряване на отбранителния бой на механизирани батальон.
6. Инженерно осигуряване на настъпателния бой на механизирани батальон.
7. Ядрена, химическа и биологическа защита на механизирани батальон в отбрана.

8. Ядрена, химическа и биологическа защита на механизирания батальон в настъпление.

ПРОГРАМА

за провеждане на устен изпит по тактическа подготовка

РАЗДЕЛ I

Тактика на механизирания и танковите формирования

1. Отбрана на механизирания батальон: подготовка на формированията, техниката и въоръжението за отбрана и контрол за готовността.
2. Отбрана на механизирания батальон: заемане на района за отбрана, създаване на бойния ред и огневата система - разработване на схема на района за отбрана.
3. Отбрана на механизирания батальон: определение, цел, условия и случаи за преминаване към отбрана; Място и задачи на батальона при отбрана. (изготвяне схема на мястото на мб при отбрана)
4. Отбрана на механизирания батальон: действия на резерва на батальона - цел, задачи и маньовър - изготвяне на схема на маньовъра.
5. Разполагане на механизирания батальон в район: организиране на разполагането в район - изготвяне на схема за разполагане на батальона в район.
6. Настъпление на механизирания батальон: място, цел, задачи и параметри на задачите - изготвяне на схема за мястото на батальона.
7. Настъпление на механизирания батальон: водене на настъплението - схема на водене на настъпление от движение.
8. Настъпление на механизирания батальон: предназначение, задачи и действия на резерва на батальона; условия за въвеждане - схема на въвеждането в боя.

РАЗДЕЛ II

Подготовка и използване на родовете войски

1. Същност, цел, задачи и обекти за разузнаване в боя.
2. Същност и съдържание на процедурите по събиране, обработване и разпространение на разузнавателна информация в бойните действия.
3. Организация и провеждане на тактически учения (занятия) с бойна стрелба (отделение, взвод).
4. Организация и провеждане на стрелбите.
5. Артилерийският дивизион в отбрана.
6. Артилерийският дивизион в настъпление.
7. Бойно осигуряване на артилерийския дивизион - организиране и водене на разузнаването.
8. Артилерията на механизирания батальон в боя: роля, място, задачи, бойни възможности и боен ред.
9. Инженерно осигуряване отбранителния бой на мб: инженерно оборудване на батальонния район за отбрана.
10. Инженерно осигуряване настъпателния бой на мб: устройване на проходи в загражденията на противника пред предния край на отбраната(схема).
11. Устройство на инженерни заграждения: общи положения, видове, начини на устройване и документиране(схема).
12. Фортификационно оборудване: същност, видове, фортификационни съоръжения устройвани в районите и позициите на войските.
13. Организиране на ядрената, химическата и биологическа защита на мб (тб) в отбрана, дейност на командира и щаба.
14. Опазване на околната среда в мирно време. Дейност на командира и щаба.

15. Ядрено оръжие – обща характеристика, поразяващи фактори и защита.

16. Химическо оръжие - обща характеристика, класификация и защита.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Доктрина на въоръжените сили на Република България, издание (А), С., 2017, утвърдена със заповед на министъра на отбраната № ОХ-1244 от 04.12.2017г.
2. Доктрина за сухопътни операции НП-3.2, издание (А), С., 2020, утвърдена със заповед на министъра на отбраната № ОХ-837 от 13.10.2020 г.
3. Доктрина за военното разузнаване. Издание (А) С., 2018 г. (КИС,,ЩИТ“)
4. Доктрина за ЯХБЗ. НП-3.8 С.,ВИ 2020 г. (КИС,,ЩИТ“)
5. Доктрина за военноинженерно осигуряване. НП-3.12, издание (А), С.,ВИ 2021 г. (КИС,,ЩИТ“)
6. Тактическа Доктрина на полевата артилерия ВИ, 2005 г.
7. Колектив, Разузнаване, специални операции, електронно разузнаване и електронна война, С., 2020 г. (КИС,,ЩИТ“)
8. Курс за стрелбите със стрелково оръжие и бойни машини във въоръжените сили на Република България, МО, С., 2017 г.
9. Ръководство за използване на полевата артилерия - артилерийски дивизион, С.,2008г.
10. Учебно пособие за подготовка за кандидатите за слушатели за специализация „Сухопътни войски“ на специалността „Организация и управление на военни формирования на оперативно ниво“ - 2013 г. (КИС,,ЩИТ“)
11. Геров, Р. Разузнаване в съвременните бойни действия и операции. учебно пособие, ВА, 2004г.
12. Геров, Р. Тактическо разузнаване в операциите, учебник, ВА, I-III част, 2009-2010.

НАЧАЛНИК НА КАТЕДРА „СУХОПЪТНИ ВОЙСКИ“

ПОЛКОВНИК ДОЦ. Д-Р

П

АТАНАС АТАНАСОВ

20.12.2024 г.

ПРОГРАМА

ЗА ПИСМЕН И УСТЕН КОНКУРСЕН ИЗПИТ С ОФИЦЕРИТЕ, КАНДИДАТИ
ЗА ОБУЧЕНИЕ ВЪВ ФАКУЛТЕТ „КОМАНДНО-ЩАБЕН” НА ВОЕННА
АКАДЕМИЯ „ГЕОРГИ СТОЙКОВ РАКОВСКИ” В СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ
„РАЗУЗНАВАНЕ, СПЕЦИАЛНИ ОПЕРАЦИИ И ЕЛЕКТРОННА ВОЙНА”,
СПЕЦИАЛНОСТ „ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА ВОЕННИ
ФОРМИРОВАНИЯ НА ОПЕРАТИВНО НИВО” ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО
НАПРАВЛЕНИЕ „ВОЕННО ДЕЛО” ЗА УЧЕБНАТА 2025-2026 ГОДИНА

ПРОГРАМА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ПИСМЕН ИЗПИТ

РАЗДЕЛ I. РАЗУЗНАВАНЕ В БОЙНИТЕ ДЕЙСТВИЯ

1. Основи на разузнаването в боя на механизирани батальон.
2. Задължения на командира, началника на щаба и началника на отделение „Разузнаване“ на механизирани батальон при организиране на разузнаването.
3. Дейност на началника на отделение „Разузнаване“ на механизирани батальон при организиране на боя на местността.
4. Условия и способности за водене на разузнаване в бойните действия.
5. Условия и способности за прехвърляне на РГ в разположение на противника.
6. Обекти за разузнаване – видове, характеристики и разузнавателни признаци.
7. Предназначение, същност и задачи на полево разузнаване.
8. Събиране, обработване и разпространение на разузнавателна информация.

РАЗДЕЛ II. СПЕЦИАЛНИ ОПЕРАЦИИ, ЕЛЕКТРОННО РАЗУЗНАВАНЕ И ЕЛЕКТРОННА ВОЙНА

1. Същност, предназначение и особености на видовете специални операции.
2. Основни задачи на силите за специални операции от Българската армия.
3. Предназначение, бойни възможности и способности за действие на ТГрСО и ОСО при провеждане на специални операции.
4. Ред и последователност за поставяне на задачи на ТГрСО и ОСО при подготовка за провеждане на специални операции.

5. Предназначение, цел и задачи на електронното разузнаване в операциите.
6. Условия и способности за водене на електронно разузнаване.
7. Цел, функции, задачи и принципи на електронната война.
8. Сили и средства за електронно разузнаване и електронна война в Българската армия.

ПРОГРАМА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА УСТЕН ИЗПИТ

РАЗДЕЛ I. РАЗУЗНАВАНЕ НА ВИДОВЕТЕ ВЪОРЪЖЕНИ СИЛИ И РОДОВЕТЕ ВОЙСКИ

1. Цел, задачи и принципи на военното разузнаване.
2. Видове разузнаване в Българската армия
3. Същност, предназначение и задачи на артилерийското разузнаване в бойните действия.
4. Същност, цел, съдържание и задачи на инженерното разузнаване в боя.
5. Организиране и водене на радиационно, химическо и биологично разузнаване в бойните действия.
6. Същност, цел и задачи на логистичното и медицинско разузнаване.
7. Същност, предназначение, цел и задачи на разузнаването във ВМС.
8. Същност, предназначение, цел и задачи на разузнаването във ВВС.

РАЗДЕЛ II. СПЕЦИАЛНИ ОПЕРАЦИИ

1. Същност, предназначение и характеристики на специалните операции.
2. Видове специални операции и критерии за тяхното провеждане.
3. Допълнителни задачи на силите за специални операции.
4. Условия за базиране и способности за прехвърляне на сили за специални операции в зона на специална операция.
5. Ред за действие на група за специални операции при водене на специално разузнаване на важен обект на противника.
6. Провеждане на директни действия от отряд за специални операции.
7. Подготовка на ТГрСО и ОСО за провеждане на специални операции.

8. Ред и последователност за добиване, обработване и докладване на разузнавателна информация от ТГрСО и ОСО.

РАЗДЕЛ III. ЕЛЕКТРОННО РАЗУЗНАВАНЕ И ЕЛЕКТРОННА ВОЙНА

1. Същност, предназначение, функции и принципи на електронното разузнаване.
2. Цел, задачи и изисквания на електронното разузнаване.
3. Обекти за електронно разузнаване и способности за добиване на информация.
4. Сили и средства за електронно разузнаване в сухопътните войски и техните бойни възможности.
5. Същност, предназначение, функции и задачи на електронната война.
6. Елементи на електронната война – същност, характеристики и особености.
7. Предназначение, функции и мерки за електронна защита в бойните действия и операции.
8. Мерки в електронната война.

Литература:

1. Боен устав на механизирани (танков) батальон, С, ГЩ, 1996.
2. Геров, Р. Разузнаване в съвременните бойни действия и операции, уч. пособие, С., ВА, 2004.
3. Доктрина за военното разузнаване, С., МО., 2018. (КИС „ЩИТ“).
4. Доктрина за специалните операции, С., МО., 2021. (КИС „ЩИТ“).
5. Доктрина за електронна война, С., МО., 2014. (КИС „ЩИТ“).
6. Доктрина за въздушни операции, С., МО., 2014. (КИС „ЩИТ“).
7. Доктрина за морски операции, С., МО., 2014. (КИС „ЩИТ“).
8. Колектив от ВА, Специални операции, монография, I част, С., ВА., 2019.
9. Колектив от ВА, Разузнаване, Специални операции и Електронна война, уч. пособие, С., ВА., 2020 (в КИС „ЩИТ“, Подготовка, ВА).
10. Колектив, Основни положения по организиране на ЕРБ, уч. пособие, ВТ, НВУ, 2006.
11. Колектив, Същност и съдържание на РЕЗ, учебник, ВТ, НВУ, 2004.
12. Колектив, Способи за водене на Р и РТР, учебно пособие, ВТ, ВНВУ, 2001.
13. Наставление по радиоразузнаване, С, ГЩ, 1978.
14. Наставление за оперативно разузнаване, С, ГЩ, 1990
15. Наставление по организиране и водене на РЕБ в операциите на ВМФ, В, ЩВМС, 1986.
16. Наставление за специално разузнаване, С, ГЩ, 1990.
17. Наставление за тактическо разузнаване, С, ГЩ, 1985.
18. Пособие по войсково разузнаване, С, ГЩ, 1990.
19. Ръководство за поставяне на задачи и докладване на резултати от въздушното разузнаване, С., МО., 2005.

20. Ръководство по радиопеленгация, С, ГЩ, 1976.
21. Ръководство по радиотехническо разузнаване, С, ГЩ, 1973.
22. Тагарев, П. Геров, Р. Основи на оперативното, тактическото разузнаване и електронната война, учебник, I - III част, С., ВА, 2006.
23. Тагарев, П., Геров, Р. Подготовка и провеждане на специални операции, уч. пособие, I - IV част, С., ВА, 2007.
24. Учебно пособие по разузнаване и радиотехническо разузнаване, ВТ, ВНВУ, 1988.
25. Учебно пособие по РЕБ, ВТ, ВНВУ, 1981.

НАЧАЛНИК НА КАТЕДРА „СУХОПЪТНИ ВОЙСКИ“

ПОЛКОВНИК ДОЦ. Д-Р

П

АТАНАС АТАНАСОВ

20.12.2024 г.

ПРОГРАМА

ЗА КОНКУРСНИТЕ ИЗПИТИ С ОФИЦЕРИТЕ, КАНДИДАТИ ЗА СЛУШАТЕЛИ ВЪВ
ФАКУЛТЕТ „КОМАНДНО-ЩАБЕН” НА ВОЕННА АКАДЕМИЯ „Г. С. РАКОВСКИ”,
ПО СПЕЦИАЛНОСТ „ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА ВОЕННИ
ФОРМИРОВАНИЯ НА ОПЕРАТИВНО НИВО”, СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ
„ВОЕННОВЪЗДУШНИ СИЛИ” ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ „ВОЕННО
ДЕЛО” ЗА УЧЕБНАТА 2024 - 2025 ГОДИНА

ПРОГРАМА

ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ПИСМЕН ИЗПИТ ПО ТАКТИЧЕСКА ПОДГОТОВКА

РАЗДЕЛ I. ТАКТИКА НА АВИАЦИЯТА

1. Предназначение, състав и задачи на ВВС на Република България.
2. Основи на бойното използване на иае.
3. Основи на бойното използване на щае.
4. Основи на бойното използване на трае.
5. Основи на бойното използване на рае.
6. Използване на вертолетна ескадрила за стоварване на тактически въздушен десант.
7. Класификация на полетите на военните въздухоплавателни средства и военните летища в Република България.
8. Подготовка на летателния състав за полети.

РАЗДЕЛ II. ТАКТИКА НА РОДОВЕТЕ ВОЙСКИ ЗА ПВО

1. ЗРК – предназначение, класификация, състав и тактико-технически характеристики.
2. Противовъздушен бой на подразделенията от ЗРВ.
3. Бойни възможности на подразделенията от ЗРВ.
4. Радиолокационното разузнаване същност, способности за водене и изисквания;
5. Основи на бойното използване на радиотехническите подразделения.
6. Влияние на позицията на радиотехническото подразделение за реализиране на възможности на радиолокационната техника.
7. Основи на бойното използване на зенитните подразделения.
8. Организиране на бойните действия на зенитните подразделения от ПВО на СВ.

ПРОГРАМА
ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА УСТЕН ИЗПИТ ПО ТАКТИЧЕСКА ПОДГОТОВКА
РАЗДЕЛ I. ОБЩИ ВЪПРОСИ

1. Изтребителна авиация - предназначение и задачи.
2. Щурмова авиация - предназначение и задачи.
3. Видове и способности за въздушно разузнаване.
4. Авиационни групи с различно тактическо предназначение. Способи за атака на земни (морски) цели.
5. Основи на въздушния бой.
6. Зона за поразяване - определение и параметри
7. Радиотехнически подразделения - предназначение, организация и боен ред.
8. Предназначение, състав и бойни редове на зенитните подразделения от ПВО на Сухопътни войски.

РАЗДЕЛ II. БОЙНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПОДРАЗДЕЛЕНИЯТА ОТ РОДОВЕТЕ
ВОЙСКИ

1. Системи за управление на авиационните средства за поразяване.
2. Преодоляване на ГТВО от формированията на ударната и разузнавателната авиация.
3. Превоз по въздуха от формированията на транспортната авиация (самолети и вертолетите) – подготовка на превозите.
4. Организация, въоръжение и боен ред на зрдн.
5. Методи за насочване на зенитните ракети.
6. Вероятност за поразяване на целта с една ракета.
7. Реализуема зона за поразяване - методика за построяване.
8. Бойни възможности на подразделенията от РТВ.
9. Особености при радиолокационно разузнаване за ниско летящи цели.
10. Маньовър на радиотехническите подразделения.
11. Централизиран и децентрализиран способ за радиолокационно оповестяване.
12. Бойни възможности на подразделенията от ПВО на Сухопътни войски.
13. Подготовка на стрелбата на ЗРК.
14. Бойни действия на зенитната батарея в отбранителния бой,
15. Бойни действия на зенитната батарея в настъпателния бой.
16. Възможности на зенитни комплекси за последователно и едновременно обстрелване на въздушните цели.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Ганчев Г.Н. Основи на радиолокацията, ВИ, Ш, 1980,
2. Димитров Р., Бойна ефективност на авиацията във въздушните операции, учебно пособие, ВА „Г. С. Раковски“, С., 2007.
3. Каремов С., Тактика на транспортната авиация, Учебно пособие, ВА „Г. С. Раковски“, С., 2007.
4. Маринов Х., Теория на стрелбата със ЗУР - част ВИ, С., 1986.
5. Маринов Х., Стрелба със ЗУР - част II, ВИ, С., 1986.
6. Караджинев Д., Славов С., Парасков К., Основи на бойното използване на подразделенията от ВВС и ПВО на СВ, част I, Основи на бойното използване на подразделенията от ПВО, ВА „Г.С. Раковски“, 2023
7. Наставление (ръководство) по бойната работа на зрдн, ВИ, ГЩ, С., 1986.
8. Наставление на РТВ ПВО - ч, II (радиотехнически батальон, радиолокационна рота), С., ВИ, 1987.
9. Неупокоев Ф., Противовъздушният бой, ВИ, С., 1990.
10. Николов Н., Тактика на авиационните удари, учебник, ВА „Г. С. Раковски, 2007.
11. Николов Н., Непосредствена авиационна поддръжка на маневрените формирования, учебник, ВА „Г. С. Раковски“, 2007. "
12. Правила за стрелба на зенитноракетни комплекси (С-125; С-300; С-200).
13. Пособие за командирите на зенитни подразделения от ПВО/в/, част III, ВИ, С, 2000.
14. Русимов И, Славов С, Тактика на ЗРВ, ВА „Г.С. Раковски“, 2019
15. Русимов И., Христов П., Участие на системата за зенитно-ракетно прикритие в отбранителната противовъздушна операция, 2009
16. Ръководство за смяна на бойния ред на зрдн, ВИДЩ, С., 1984.
17. Ръководство, “Общи правила за провеждане на: полети”, С, 2011.
18. Ръководство, „Планиране, организиране, провеждане, управление и осигуряване на летателната дейност”, С., 2011.
19. Справочник на офицера от противовъздушната отбрана, ВИ, С., 1987.
20. Стойков, С., Караджинев, Д., Тактика на ПВО на сухопътните войски", Учебно пособие, ВА „Г.С.Раковски", 2005.
21. Стойков, С., Караджинев, Д., „Тактика на зенитните съединения, части и подразделения за ПВО на войските" Учебно пособие, ВА „Г.С.Раковски", 2003.
22. Тактика на ВВС, учебник ч.1, ВИ, 1987.
23. Тактика на ВВС, учебник ч.2, ВИ, 1991.
24. Тактика ПВО /СВ/, учебник, Шумен, 2000.
25. Тактика на РТВ, учебник, ВИ, С., 1984.
26. Управление на огъня на съединенията, частите и подразделенията от войсковата противовъздушна отбрана, ВИ, С., 1990.

НАЧАЛНИК НА КАТЕДРА „ВОЕННОВЪЗДУШНИ СИЛИ И ПРОТИВОВЪЗДУШНА ОТБРАНА“

ПОЛКОВНИК ДОЦ. Д-Р

П

РОСЕН ДИМИТРОВ

20.12.2024 г.

ПРОГРАМА

ЗА КОНКУРСНИТЕ ИЗПИТИ С ОФИЦЕРИТЕ, КАНДИДАТИ ЗА СЛУШАТЕЛИ ВЪВ
ФАКУЛТЕТ „КОМАНДНО-ЩАБЕН“ НА ВОЕННА АКАДЕМИЯ „ГЕОРГИ СТОЙКОВ
РАКОВСКИ“ ПО СПЕЦИАЛНОСТ „ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА ВОЕННИ
ФОРМИРОВАНИЯ НА ОПЕРАТИВНО НИВО“, СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ
„**ВОЕННОМОРСКИ СИЛИ**“ ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ „**ВОЕННО
ДЕЛО**“ ЗА УЧЕБНАТА 2024-2025 ГОДИНА

ПРОГРАМА

за провеждане на писмен изпит по тактическа подготовка

РАЗДЕЛ I. ОСНОВИ НА БОЙНОТО ИЗПОЛЗВАНЕ НА КОРАБА

1. Подготовка на кораба за бойни действия - съдържание, готовности за поход и бойни готовности.
2. Отбрана на кораба при прехода му по море.
3. Противовъздушна отбрана на кораба.
4. Противоподводна отбрана на кораба.
5. Противокорабна отбрана на кораба.
6. Противоминна отбрана на кораба.
7. ЕВ и тактическа маскировка на кораба.
8. Защита на кораба от ПДСС.

РАЗДЕЛ II. БОЙНИ ДЕЙСТВИЯ НА МОРЕ

1. ВМС на Република България - мисии, задачи, организационна структура.
2. Корабен състав на ВМС - класификация, основни тактически характеристики и тенденции в развитието на надводните кораби.
3. Бойни действия против подводници - сили, основни задачи и способности за използването им.
4. Бойни действия против надводен противник - сили, основни задачи и способности за използването им.
5. Бойни действия против въздушен противник - сили, задачи и организиране.
6. Минни постановки - сили, основни задачи и способности за използването им.
7. Противоминни действия - сили, основни задачи и способности за използването им.
8. Поддръжка и осигуряване на морски операции.

ПРОГРАМА

ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА УСТЕН ИЗПИТ ПО ТАКТИЧЕСКА ПОДГОТОВКА

РАЗДЕЛ I. ОБЩИ ВЪПРОСИ

1. Характеристики на морската мощ.
2. Видове бойни действия на море.
3. Основни положения на морските операции.
4. Видове и фази на морските операции.
5. Командване и управление на морските операции.
6. Комуникационно-информационна поддръжка на системата за командване и управление.
7. Планиране и провеждане на морски операции.
8. Логистика при провеждане на морски операции.

РАЗДЕЛ II. БОЙНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА КОРАБИТЕ И СИСТЕМИТЕ ОТ ВМС

1. Характеристика на корабите във ВМС - класификация, предназначение, тактически свойства.
2. Характеристика на патрулните кораби във ВМС - предназначение, задачи, въоръжение и ТТД.
3. Характеристика на противоминните кораби във ВМС - предназначение, задачи, въоръжение и ТТД.
4. Характеристика на спомагателните кораби във ВМС - предназначение, задачи, въоръжение и ТТД.
5. Характеристика на авиационните средства във ВМС - мисия, задачи, състав ТТД и възможности.
6. Характеристика на системата за наблюдение на морското пространство.
7. Характеристика на бреговите ракетно-артилерийски системи.
8. Характеристика на корабните ракетно-артилерийски системи.
9. Характеристика на корабните средства за откриване и унищожаване на подводници.
10. Характеристика на противоминното въоръжение.
11. Характеристика на техническите средства за наблюдение на морското пространство.
12. Тактическо развърщане и нанасяне на ракетен удар от корабно формирование.
13. Атака на подводница от НУГ с използване на реактивни подводни бомби противоподводни торпеда.
14. Разузнавателен поиск за мини - видове, способности и строеве.
15. Форсиране на минни заграждения.
16. Предаване и приемане на течни и твърди товари на море - организация и възможности.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Василев, В., Измерения на минната заплаха за сигурността на корабоплаването, ВВМУ, 2019, ISBN 978-619-7428-35-3
2. Димитров Т, Основи на използването на формирования от Военноморските сили, изд. „Рива”, София, 2021, ISBN 978-954-320-760-2
3. Димитров, Х., Морски мини и борбата с тях, ВВМУ, 2002
4. Корабна артилерия, С., 2000
5. Кожухаров, А. Съвременните въоръжени конфликти в историята на военноморското изкуство „СТЕНО”, В., 2002
6. Кочев, И., Основи на маскировката, ВВМУ, В., 2002
7. Кочев, И., Основи на електронната война, ВВМУ, В., 2002
8. Медникаров, Б., Дерелиев П., Йорданов Н., Тактика на ударните сили на ВМС, ВВМУ „Н. Й. Вапцаров”, Варна, 2003
9. Наставления за бойната дейност на класовете кораби.
10. НП-01 Доктрина на въоръжените сили на Република България (издание А), С., 2017
11. НП-3.1(А) Доктрина за морски операции (издание А), В., 2022
12. НП-4 (А) Доктрина за логистика (издание А), С., 2019
13. Райков, В., Бойно използване на торпедното оръжие, ВВМУ, В., 2012
14. Райков, В., Бойно използване на минното оръжие, ВВМУ, В., 2012
15. Райков, В., Климов П., Димитров Н., Бойно използване на противоподводното оръжие, ВВМУ, В., 2012
16. Райков, В., Калинов К., Торпедно оръжие, СТЕНО, В., 2011
17. Тактика на ВМС, кн. 1, ВИ, С., 1991
18. Тактика на ВМС, кн. 2, ВИ, С., 1992
19. Тактика на ВМС, кн. 3, ВИ, С., 1993

НАЧАЛНИК НА КАТЕДРА „ВОЕННОМОРСКИ СИЛИ“

К-Н I РАНГ ДОЦ. Д-Р

П

КРАСИМИР КОСТАДИНОВ
20.12.2024 г.

ПРОГРАМА

ЗА КОНКУРСНИТЕ ИЗПИТИ С ОФИЦЕРИТЕ, КАНДИДАТИ ЗА СЛУШАТЕЛИ ВЪВ
ФАКУЛТЕТ "КОМАНДНО-ЩАБЕН" НА ВОЕННА АКАДЕМИЯ „ГЕОРГИ СТОЙКОВ
РАКОВСКИ" ПО СПЕЦИАЛНОСТ „ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА ВОЕННИ
ФОРМИРОВАНИЯ НА ОПЕРАТИВНО НИВО", СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ „ЛОГИСТИКА" ОТ
ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ „ВОЕННО ДЕЛО" ЗА УЧЕБНАТА 2025-2026
ГОДИНА

ПРОГРАМА

за провеждане на писмен изпит по тактическа подготовка

РАЗДЕЛ I

Основи на военната логистика

1. Същност и съдържание на военната логистика. Логистично осигуряване – същност и основни дефиниции.
2. Принципи и политика за логистично осигуряване.
3. Система за логистично осигуряване – същност, функции и отговорности. Ръководство, командване и управление на логистичното осигуряване.
4. Снабдяване с материални ресурси.
5. Експлоатация, поддръжка и ремонт.
6. Придвижване и транспортиране – същност, основни характеристики и видове транспорт.
7. Медицинско осигуряване – принципи и стандарти. Функции и взаимодействие.
8. Планиране на логистичното осигуряване на тактическо ниво.

РАЗДЕЛ II

Логистика на механизирания батальон в боя

1. Организация на обслужването, евакуацията и ремонта на пътните превозни средства (БТ и АТ) на механизирания батальон при подготовката и в хода на отбранителния бой.
2. Организация на обслужването, евакуацията и ремонта на пътните превозни средства (БТ и АТ) на механизирания батальон при подготовката на настъпателния бой.
3. Организация на обслужването, евакуацията и ремонта на пътните превозни средства (БТ и АТ) на механизирания батальон в хода на настъпателния бой.
4. Осигуряване на механизирания батальон с материални ресурси II клас - ракетно артилерийско въоръжение (РАВ) при отбрана и настъпление: задачи, способности и организация на осигуряването.
5. Осигуряване на механизирания батальон с материални ресурси V клас - бойни припаси при отбрана и настъпление: задачи, запаси, ешелониране, способности и организация на осигуряването.
6. Осигуряване на механизирания батальон с материални ресурси I клас (продоволствие и вода) и организиране храненето и водоснабдяването на личния състав при отбрана и настъпление.
7. Зареждане на техниката на механизирания батальон с гориво при марш и в боя.
8. Медицинско осигуряване на механизирания батальон при отбрана и настъпление.

ПРОГРАМА

за провеждане на устен изпит по тактическа подготовка

РАЗДЕЛ I

Тактическа подготовка

1. Отбрана на механизирания (танковия) батальон: цел на отбраната, случаи за преминаване на батальона към отбрана, принципи, фактори и изисквания към нея.
2. Настъпление на механизирания (танковия) батальон: определение, цел, видове, принципи и форми на маньовър.
3. ЯХБЗ и Е на механизирания батальон – същност и съдържание на мероприятията.
4. Инженерно осигуряване на механизирания батальон – същност и съдържание на мероприятията.
5. Боен ред и бойни възможности на самоходния артилерийски дивизион в Българската армия.
6. Състав, структура и задачи на ВМС.
7. Видове бойни действия на море.
8. Родове авиация и тяхното предназначение.
9. ПВО на механизирания (танковия) батальон - предназначение, задачи и възможности.
10. Комуникационна и информационна система - определение, роля и място в системата за управление на войските, задачи и елементи.

РАЗДЕЛ II

Организация и управление на логистичното осигуряване в мирно и военно време

1. Логистично осигуряване в механизирания (танковия) батальон – органи, задачи, структура и възможности.
2. Развърщане и преместване на органите за логистично осигуряване на механизирания (танковия) батальон в отбранителния бой.
3. Развърщане и преместване на органите за логистично осигуряване на механизирания (танковия) батальон в настъпателния бой.
4. Организация на снабдяването на военнослужещите с вещеве имущество за лично и колективно ползване.
5. Хранене на военнослужещите при стационарни и полеви условия.
6. Измерване и определяне на количеството на гориво-смазочни материали (ГСМ) и специални течности (СТ) при приемане, съхранение и раздаване.
7. Обекти и средства за съхранение на гориво-смазочни материали (ГСМ), специални течности (СТ) и технически имущества за ГСМ.
8. Контрол качеството на ГСМ и СТ - вземане, опаковка, маркировка, съхраняване и транспортиране на пробите от гориво-смазочни материали и специални течности.
9. Експлоатация на пътните превозни средства от въоръжените сили на Република България в мирно време.
10. Техническо обслужване и ремонт на пътните превозни средства от въоръжените сили на Република България в мирно време.
11. Съхранение на пътните превозни средства от въоръжените сили на Република България в мирно време.
12. Технически прегледи, регламентни работи, обслужване, ремонт и изпитвания на оръжия, боеприпаси, взривни вещества и пиротехнически изделия.
13. Транспортиране на оръжия, боеприпаси, взривни вещества и пиротехнически изделия с видове транспорт.
14. Съхраняване и отчет на оръжия, боеприпаси, взривни вещества и пиротехнически изделия.

15. Снемане от употреба, утилизация и унищожаване на оръжия, боеприпаси, взривни вещества и пиротехнически изделия.
16. Медицински загуби, понасяни от механизирания батальон в бойни условия.
17. Контрол на здравословното състояние на личния състав и идентифициране и профилактика на остри и хронични заболявания.
18. Паркове и организация на парковата служба във формированията от Българската армия.
19. Документиране на стопанските операции в Министерството на отбраната, Българската армия и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната – общи положения, видове счетоводни документи и принципи при документиране на стопанските операции.
20. Документиране на стопанските операции в Министерството на отбраната, Българската армия и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната – етапи, общи правила, изисквания, задължения и отговорности на длъжностните лица при документиране на стопанските операции.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Доктрина за въоръжените сили НП-01, София, 2017 г.
2. Доктрина за логистиката НП-4 (А), София, 2019 г.
3. Доктрина за придвижване и транспортиране НП-4.4, София, 2014 г.
4. Доктрина за медицинското осигуряване НП-4.10 (А), София, 2020 г.
5. Доктрина за морски операции, НП-3.1 (А), Варна, 2022 г.
6. Доктрина за сухопътните операции НП-3.2 (А), София, 2020 г.
7. Доктрина за въздушни операции, НП-3.3 (А), 2020.
8. Доктрина за комуникационно-информационната система на Въоръжените сили, НП-6 (А), София, 2022 г.
9. Димитров Т., Основи на използването на формированията от Военноморските сили, София, 2021.
10. Закон за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия – обн. ДВ бр.73, 2010 г., последно изм. и доп. в ДВ. бр.84, 2023 г.
11. Вътрешни правила за документиране на стопанските операции в Министерството на отбраната, Българската армия и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната - МЗ № ОХ-741/16.09.2020 г.
12. Караджинов Д., Славов С., Парасков К., Основи на бойното използване на подразделенията от ВВС и ПВО на СВ, част I, Основи на бойното използване на подразделенията от ПВО, ВА „Г. С. Раковски“, 2023.
13. Медицинско осигуряване на тактическите формирования от Сухопътните войски в операциите, НВУ, Велико Търново, 2005 г.
14. Маринов Г. Планиране и управление на логистичното осигуряване в операциите, София, 2022 г.
15. Наредба за условията и реда за осъществяване на дейностите, свързани с оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия и контрола над тях във и от Въоръжените сили на Република България, приета с ПМС № 278 от 30.11.2010 г., обнародвана в ДВ. бр. 96, 2010 г., последно изм. и доп. в ДВ. бр.70, 2021 г.
16. Наредба Н-5/02.04.2015 г. за условията, реда и нормите за осигуряване на безплатна храна и ободряващи напитки на военнослужещите и цивилните служители от Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия и на курсантите от висшите военни училища в мирно време.
17. Наредба Н-9/04.04.2018 г. за осигуряване с униформено облекло, лични предпазни средства, специално и работно облекло и друго вещеве имущество и снаряжение в

Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия.

18. Наредба № Н-9/06.07.2020 г. За условията и реда за осъществяване на управлението на жизнения цикъл на отбранителните продукти в министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и българската армия - обн. в ДВ. бр.66, 2020г.

19. Пенчев Р. Използване на пътните превозни средства в Българската армия – състояние и проблеми, София, 2020 г.

20. Пенчев Р. Използване на пътните превозни средства в Българската армия – решения за усъвършенстване, София, 2020 г.

21. Ралев И. Състояние и насоки за развитие на продоволственото осигуряване на Българската армия, София, 2021 г.

22. Ръководство по експлоатация на въоръжението и бойните припаси (част 1 – Въоръжение и част 2 – Бойни припаси), София.

23. Ръководство за създаване на организация по комплектуване, експлоатация и поддържане на пътните превозни средства от въоръжените сили на Република България – обявено с заповед на Министъра на отбраната с № ОХ-1029/15.11.2021 г.

24. Ръководство за осигуряване с ГСМ, специални течности и техническо имущество за ГСМ във въоръжените сили, София, 2017 г., изм. и доп. със заповед №ОХ-1023/12.11.2019 г.

25. Тактика на войските за противовъздушна отбрана на Сухопътните войски, учебник, Шумен, 2014 г.

26. Учебно пособие за подготовка на кандидати за обучение по специалност „Организация и управление на военни формирования на оперативно ниво”, специализация „Сухопътни войски” София, 2013 г. (КИС „ЩИТ“).

27. Устав за войсковата служба на въоръжените сили на Република България, ДВ. бр.75 от 26 август 2008 г., последно изм. и доп. в ДВ бр.68, 2018 г.

НАЧАЛНИК НА КАТЕДРА „ЛОГИСТИКА“

ПОЛКОВНИК ДОЦ. Д-Р

П

РУМЕН ХРИСТОВ
20.12.2024 г.

ПРОГРАМА

ЗА КОНКУРСНИТЕ ИЗПИТИ С ОФИЦЕРИТЕ, КАНДИДАТИ ЗА ОБУЧЕНИЕ КАТО СЛУШАТЕЛИ ВЪВ ФАКУЛТЕТ „КОМАНДНО-ЩАБЕН” НА ВОЕННА АКАДЕМИЯ “Г. С. РАКОВСКИ” ПО СПЕЦИАЛНОСТ „ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА ВОЕННИ ФОРМИРОВАНИЯ НА ОПЕРАТИВНО НИВО”, СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ „КОМУНИКАЦИОННИ И ИНФОРМАЦИОННИ СИСТЕМИ” ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ „ВОЕННО ДЕЛО” ЗА УЧЕБНАТА 2025/2026 ГОДИНА

ПРОГРАМА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ПИСМЕН ИЗПИТ ПО ТАКТИЧЕСКА ПОДГОТОВКА

РАЗДЕЛ I ОСНОВИ НА КОМУНИКАЦИОННИТЕ СИСТЕМИ

1. Комуникационно - информационна система (КИС) – същност, понятия, цели, функции и задачи.

2. Принципи на организиране на КИС – (изграждане на структурата на КИС, функциониране на КИС, управление на информацията (информационен мениджмънт) в КИС, икономично използване на ресурсите на КИС, оперативна съвместимост, информационна сигурност и управление на радиочестотния спектър).

3. Принципи на организиране на КИС – (сигурност на данните, кибер защита, своевременност, споделяне на информация, приоритизиране устойчивост и производителност).

4. Аспекти на съвместимостта на КИС и нива на съвместимост.

5. Способности на КИС и нейната роля в системата за командване и управление

6. Организация на КИС/ПИКИС на механизирания (танковия) батальон в отбранителния бой. Схеми.

7. Организация на КИС/ПИКИС на механизирания (танковия) батальон в настъпателния бой. Схеми.

8. Организация на КИС/ПИКИС на механизирания (танковия) батальон при особени случени (водене на бойни действия в планинско-гориста местност, голям населен пункт и форсиране на водна преграда).

РАЗДЕЛ II ОСНОВИ НА ИНФОРМАЦИОННИТЕ СИСТЕМИ

1. Информационни системи – същност, класификация, характеристики и елементи.

2. Операционни системи – определение, функции, видове и основни характеристики.

3. Мрежови модели (OSI и TCP/IP) – определение, структура, слоеве, функции и протоколи.

4. Компютърни мрежи – определение, функции, категоризиране.
5. Локални мрежи – мрежови норми и стандарти (Ethernet, Token Ring, FDDI).
6. Глобални мрежи – мрежови норми и стандарти (ATM, IP/MPLS).
7. Мрежова сигурност – защита на данните, защита на хардуера и софтуера.
8. Бази данни – определение, понятия, видове и функции.

**ПРОГРАМА
ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА УСТЕН ИЗПИТ ПО ТАКТИЧЕСКА ПОДГОТОВКА**

**РАЗДЕЛ I
ОСНОВИ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА, УПРАВЛЕНИЕТО И БОЙНИТЕ ДЕЙСТВИЯ НА
ФОРМИРОВАНИЯТА**

1. Основи на общовойсковия бой – същност, видове общовойсковия бой и принципи за водене.
2. Отбрана на механизирания батальон – място, задачи, боен ред. Схема на бойния ред.
3. Настъпление на механизирания батальон – място, задачи, боен ред. Схема на задачите.
4. Марш на механизирания батальон – същност и походен ред. Схема за марш с предвиждане за влизане в бой.
5. Управление на батальона – същност и изисквания. Методи за работа на командира и щаба по подготовката на боя.
6. Артилерията на механизирания батальон в боя.
7. Предназначение, състав и задачи на Военновъздушните сили на Република България.
8. Военноморски сили на Република България – организация, функции, задачи и родове сили.

**РАЗДЕЛ II
ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА КОМУНИКАЦИОННО -
ИНФОРМАЦИОННИТЕ СИСТЕМИ**

1. Комуникационно - информационна система – определение, роля, място в системата за управление на войските, задачи и елементи.
2. Комуникационно - информационна система – основни принципи за организиране и способности за изграждане.
3. Родове комуникации според използваните комуникационни средства. Способи за изграждане на родовете и видове комуникации.
4. Защита на комуникационно-информационната система от средствата за радиоелектронно разузнаване и радиосмущения.
5. Документи по КИС в механизирания батальон – оформяне и работа с тях.

6. Организация на КИС/ПИКИС на механизирания батальон – особености при водене на бойни действия в планинско - гориста местност.
7. Определение и същност на комуникационните мрежи. Класификация и основни характеристики на аналоговите и цифровите комуникационни мрежи.
8. Особености на разпространението на радиовълните в различните честотни диапазони и използването им в родовете комуникации. Принципи за организиране на радио мрежи ALE (Automatic Link Establishment) и FHSS (Frequency-hopping spread spectrum).
9. Структура, функции и услуги в цифровите комуникационни мрежи.
10. Същност, функции и видове компютърни мрежи.
11. Локални мрежи – топологии и архитектури (Ethernet; Token Ring; FDDI).
12. Глобални мрежи – технологии (ISDN, ATM, MPLS и IP).
13. Основни принципи за криптиране на сигналите в комуникационните канали и мрежи.
14. Организиране и носене на дежурството в КИВ. Техническо обслужване на комуникационните и информационни средства и техника.
15. Система за командване и управление – същност, принципи, елементи и изисквания.
16. Система за командване и управление – предназначение и състав на пунктовете за управление в тактическите формирования, организация на охраната и отбраната и ред за преместване на пунктовете за управление.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Доктрина на Въоръжените сили на Република България, НП-01, 2017.
2. Доктрина за комуникационно – информационната система на Въоръжените сили, НП-06, 2022.
3. Доктрина за морски операции, НП-3.1 (А), 2022.
4. Доктрина за сухопътните операции НП-3.2 (А), 2020.
5. Доктрина за въздушни операции, НП-3.3 (А), 2020.
6. Учебно пособие за подготовка за кандидатите за слушатели за специализация „Сухопътни войски“ на специалността „Организация и управление на военни формирования на оперативно ниво“, 2013.
7. Ръководство за организацията на оперативно – техническата служба на комуникационно – информационните възли на ВС, 2016.
8. Цифрови мобилни комуникационни и информационни системи, Учебно пособие, НВУ „Васил Левски“, 2014.
9. Млеченков М., Основи на бойните операции на тактическите формирования. Комуникационно-информационна система при отбрана и настъпление, Национален Военен Университет, 2004.
10. Млеченков М., КИНС на тактическите формирования от ВВС, Национален Военен Университет, 2004.
11. Млеченков М., Логистика на тактическите формирования от КИС, Национален Военен Университет, 2004.

12. Шиндър Д., Компютърни мрежи, СофтПрес ООД, 2008.
13. Нортън П., Пълно ръководство за работа с мрежи, ИнфоДар ЕООД, 1999.
14. Николов Л., Операционни системи, [Сиела](#), 2009.
15. Ернандес М., Проектиране на бази от данни, СофтПрес ООД, 2004.
16. Михайлов И., Енциклопедичен речник, Информационни системи и технологии, Асеновци, 2006.
17. [Боровска](#) П., Компютърни системи, Сиела, 2007.
18. Базин Ш., Основи на мрежовата сигурност, DuoDesign, 2004.
19. Христов Х., Мирчев С., Телекомуникации - Общ курс, Учебник за технически университети, Нови знания, 2006.
20. Цанков Б., Телекомуникации – фиксирани, мобилни и IP, Нови знания, 2006.
21. [Allied Data Publication 34 \(ADatP-34\) – NATO Interoperability Standards and Profiles, 2021.](#)

НАЧАЛНИК НА КАТЕДРА „КИС”

ПОЛКОВНИК ДОЦЕНТ Д-Р П ИВАН ЧАКЪРОВ

20.12.2024 г.